

ЗЛИДНІ КАНАДСЬКИХ МАС РОСТУТЬ, А З НИМИ РОСТЕ Й ТЕРОР

Терор — це капіталістична зброя, щоб примусити
голодних мовчати.

Здавлення бойової активності робітничої класи, як обдумана програма капіталістичної класи в її зростаючій загрозливості, стає чимраз яснішою. Помимо спроб світових капіталістів затримати процес загнітання, близько 300 мільйонів робітників і їх родин мусять існувати серед обставин страшенних злиднів і всякі дані вказують на те, що криза прибирає чимраз гостріші розміри.

В Канаді політика здавлення зросла внаслідок зростаючих мас. Поверх 500,000 тисяч робітників бродять вулицями канадських міст без праці і поживи. Близько два мільйони людей в Канаді живуть в обставинах, які не дозволяють їм відповідно відживлятися, а в цім числі є багато неможливих фермерів. Кожного дня доводиться нам читати пресі про випадки самоубійства, злочинів та божовиль, причиною чого є зростаючі злидні.

Маси голодують, але проте канадська буржуазія могла закупити державних бондів на суму \$500,000,000 з надвишки свого багатства, тоді надвишки, що постає через недоплатування робітникам їх заробітної плати.

Бенетів бюджет терору.

Фашистсько-імперіалістична програма уряду Бенета міститься в головніших законах, які той уряд ухвалив від часу свого існування (заборона ввозу радянських продуктів, імперіалістична програма тощо), а найкраще виявляється вона в найбільшій частині Бенетів. Цей бюджет зміцнює визиск робітників в дуже справний і успішний спосіб. Тигар життя для працюючої маси зроблено ще тяжчим, а мільйонером дано ще кращу нагоду збивати мільйонів. Цим бюджетом забезпечено зиски мільйонерів, а на робітників накинено зменшення заробітної плати і рівня життя. Оподатковано майже всі важливі конечності до життя, а дохідний податок для мільйонерів зменшено. Разом з цим йде драстично висока тарифи, що примушує Канаду грати гостро свою імперіалістичну роль в боротьбі за світові ринки.

Тверде доводя, яке канадська буржуазія має до своєї розпорядимості, щоб накинати свою волю, відбивається виразно в короткій промові, що її виго-

лосив недавно в Гемілтоні сер Д. Флавел до Товариства Віритетів. Його промова була заклик до знижки заробітної плати. Лагідний тон цієї промови був розрахований на те, щоб прикрити сховану за ним гострою загрозою. Флавел, це високий церковний урядник, мультимільйонер, що говорить в імені канадського капіталізму. В своїй промові він кликав "робітничих провідників" до односторонньої згоди з ним на знижку заробітної плати. Немає найменшого сумніву, що ці "робітничі провідники" приймуть його запрошення.

Робітники відбивають настути.

Як має буржуазія перевести ці пропозиції дальшого визиску робітничої класи? Дійсно бюджет Бенета можна назвати "бюджетом терору", бо всім робітникам виявляють настійну опору, що дивує Капіталізм. По всіх містах повторилися демонстрації протесту проти "годового бюджету Бенета", проти безробіття і виголодження. Величезні громади на демонстраціях здивували імперіалістів. В багатьох менших містах демонстрації організувалися спонтанно і примушували владу дати допомогу. Не тільки робітники, але й фермери ставили опір проти виклиданя. Ліга Фермерської Єдності зорганізувала свої відділи в багатьох місцевостях західної Канади, а зараз зазначає наступати на східну Канаду. Канадська Робітничо-Оборонча Ліга і Другі Радянського Союзу стають масовими організаціями і втягають в свої ряди великі маси по цілій країні.

Зброєю босів є зростаючий терор, суди й депортація.

Влади відповідають на зростаючу босівість робітників пошареним терором від моря до моря. Цей терор приймає форму розбивання демонстрацій, масових депортацій робітників, масових арештувань та довготермінових ув'язнень, за судів в обвинуваченні за "бунт" і незаконні зібрання, нові пристосування закону про володіння, наїзди на приватні домів і салі зібрань, відмовлення ліценсій, всілякі форми терорного терору, а вкінці найновіший акт так званого "фермерського" уряду в Альберті, який спровадив військо, щоб наїхати на безробітних, які машинували на Едмонтон з

різних частей провінції, щоб домогтися допомоги та державного соціального забезпечення від безробіття. Кавалерія на вулицях Едмонтону! Хай кожний робітник застановить над найновішою дозою "капіталістичної демократії".

Чужинському робітнику грозить депортація, що є для нього смертю. Дона Іванова нагаляно взято 15 червня в в'язницю домию обіцянки міністра імміграції застановити проти нього слідство. Коли цього робітника відішлють до Болгарії, то його чекає там певна смерть. Уряд не хотів згодитися на пропозицію КРОЛ, яка пропонувала, щоб Іванова випустити на волю, а КРОЛ вишле його своїм коштом в безпечне місце за межі Канади. Капіталістична класа показує свою ненависть в терпіннях робітників.

Міська рада міста Садборі висладе резолюцію до всіх міських рад, яка має на меті депортувати багатьох робітників чужинського походження. Крім цього доміняльний сенат застановляється зараз над законопроектом, що має на меті примусову реєстрацію і відіск палів всіх чужинських робітників.

Яких звірств не допускається буржуазія Канади над безробітними чужинцями? Чотирьох українських робітників сіли на тигаровий потяг в Кокрейні, щоб відіхати в пошукуванні за роботою. Їх стягнуло з потягу в Гейлсборі, Онт., зфарибовано проти них оскарження й засуджено на рік в'язниці, не давши їм найменшої нагоди дістати оборону.

В Садборі робітники очікують депортації до Фінляндії, бо вони були активні в русі безробітних. Уряд вишукє багато інших бойових робітників, щоб депортувати за активність.

Обвинувачення за "бунт" і "незаконне зібрання" стає зараз улюбленою зброєю босів. Робітничу класу не сміє забути відважних борців, Кемпбела і Конінгтема у Ванкувер. Першою з них заарештовано на рік в'язниці, а другого на шість місяців за те тільки, що вони були відважними провідниками безробітних. Коан алей Кемпбела проти засуду за "бунт" був відкинний, то поверх 5,000 робітників демонстрували після того, як Кемпбел відійшов до Окаля в'язниці. По тім йшли далі демонстрації безробітних, які примусили міську раду вислухати делегацію від безробітних. Описи відбуваються далі переслідування і терор. Цим разом брутально розбито демонстрацію і арештовано 23-ох робітників.

фашизму до влади ліве крило народно-католицької партії "Пополарі" було майже монополією "провідним" революційного руху дрібних селян-орендарів та наймитів; Депутати від лівого крила цієї партії стояли на чолі неможливих селян та наймитів, що захоплювали поміщицькі маєтки, і цим завдали поміщикам такого великого страху, що може навіть більше, ніж захоплення фабрик та заводів, спонукував тоді владу класу підтримувати та фінансувати фашистський рух. Згодом фашисти заборонили партію "Пополарі". Проте за Лятранською угодою католицької церкви дозволили утворити власну культурно-освітню під назвою "Аціоне каттолїка". Ця єдина легальна не-фашистська організація мала обмежити свою діяльність релігійною пропагандою. Але, незважаючи на це, вона організувала нову організацію під тиском англійських та американських фашистських мас обернулася на параван, за яким почали відновлювати свою діяльність колишні ватажки лівого крила "Пополарі", що зосталися в Італії.

У березні на цьому тлі сталися перші отверті конфлікти.

На терор треба відповісти організуванням.

Чому Годсон і Біті є нині у в'язниці? Чому засуджено в Монреалі 5 молодих товаришів, обвинувачених в "бунті"? Цими товаришами є Фред Роз, Чалмерс, Каштан, Міллер і Річард. Чому у в'язниці в Порт Артур відбувають робітники свою дилу, незаслужену кару? Чому в кожному місті показується робітникам збройну силу? Чому такі настути на авангард робітничої класи, Компартію Канади?

Бо капіталізм котиться в могилу й різні Бенети хочуть врятувати корабель від затоплення через збільшений терор. Вони не можуть розв'язати кризи, вони можуть тільки збільшити тигарі робітників. Вони можуть примусити робітників

прийняти ці тигарі тільки через збільшений терор.

Що більше? Ця криза відбувається в тім часі, коли в Радянському Союзі будується побідне соціалістичне суспільство, яке приносить робітникам надію, а імперіалістам наносить страх і терор. Імперіалізм приготується до війни проти робітничо-селянської республіки. Бенет буде воєнну машину. Він старатиметься придушити бойовий голос мас і зміцнити терор.

На це все робітники мусять відповісти організуванням. Треба будувати КРОЛ. Нині саову Маркса є правдивіше, як будьколи передтим "Робітників усіх країн, єднатесь, ви не маєте нічого до втрати крім своїх кайданів!"

А. Е. Смут.

БОРІТЬБА ФАШИСТІВ З ВАТИКАНОМ

30 травня уряд наказав негально закрити всі організації молоді, що не входять до системи фашистської партії й підлеглі їй організації. Усі організації молоді вже розпущено.

Заборона секції молоді ширком паралізує діяльність "Аціоне каттолїка" (Католицька спілка), у зв'язку з тим що молоді є основний актив спілки. До розпорядження про розпуск відбулася гостра кампанія усієї фашистської преси, яка винуватить католицьку спілку у тому, що вона під релігійною оболонкою перетворилася на партію і є притулок для всіх антифашистських, особливо для колишніх активістів забороненої партії "пополарі" (народно-католицька партія). "Аціоне каттолїка" фашисти винуватять також у спробі розколоту фашистський профрх.

Як повідомляє фашистська

преса, на конспіративних зборах керівників "Аціоне каттолїка" ніби опрацьовано план боротьби проти уряду. Фашисти виступають у пресі проти католицьких організацій. У багатьох містах фашисти розгромлюють приміщення "Аціоне каттолїка" й побили католицьких діячів. У Римі на деяких церквах з'явилися загрози на писи: "Смерть папі" "Смерть Аціоне каттолїка" тощо. 1 червня відбулися ворожі папі демонстрації. Всі папські будинки в Римі охороняють посилені загони жандармів. Ватикан доклада й в середині охороняють загони швейцарської варти та посилені пости папських жандармів.

Боротьба проти "Аціоне каттолїка" є боротьба проти Ватикану, що вимагає передачі церкові все моральне виховання молоді.

НАФТОПРОВОД НАВКАЗ—УКРАЇНА

Тракторизація сільського господарства вимагає бистрої і дешевої доставки палива для тракторів (нафти, бензину). Щоб здешевити доставку нафти, а також щоб урівняти радянські залізницю від перевозу циліндрів мільярдів тон нафти, виникла в Рад. Союзі думка побудувати нафтопроводи, які на відрі водопроводів будуть гонити нафту з одного місця на друге.

Цього року приступає Рад. Союз до будівництва першого нафтопроводу. Цей нафтопровід буде дучити центр нафтових промисловостей Грозний (Північно-Кавказький Край) із України. Цим потоком буде перебігати 2 мільйони 250 ти-

сяч тон тракторного палива. З цієї кількості буде лишатися в Північно-Кавказькому краї для місцевих потреб 900 тисяч тон, а 1 мільйон 350 тисяч буде передавано на Україну. Довжина нафтопроводу (Грозний-Армавір-Ростов-Микитівка) вийде 1,123 кілометрів. Нафтопровід буде закінчений 1932 р. Наперед буде збудований відінок Армавір - Ростов - Микитівка (продовж 1931 р.), а згодом відінок Грозний-Армавір.

Найтяжчою роботою при будівництві нафтопроводу виявиться перехід через ріку Дон коло Ростова та ріку Кубань. Кошти будівництва вивесуть приблизно 56 мільйонів карбованців.

КРОВАВІ НАСЛІДКИ "ВІЛЬНИХ" ВИБОРІВ В ЄГИПТІ

Парламентські вибори в Єгипті відбулися між 14 і 15 травня в обставині неймовірного поліційного терору. Поліція й військо силою змущували виборців брати участь у виборах.

У більшості міст і сіл відбулися кроваві вуличні сутички. Сотні забитих і ранених. Виборці робітничих кварталів ховалися протягом кількох днів, щоб уникнути участі в "виборах".

Протягом трьох тижнів перед виборами в усій країні відбувалися демонстрації й страйки протесту, скеровані проти диктатури уряду Сіда. На чолі цього руху стояли робітники й, насамперед, промислові й транспортні робітники, що виявили винятковий героїзм. Беззбройні робітники вчинили мужній опір озброєним військовим частинам, споруджували барикади, нападали на поліцію тощо.

Особливе значіння мають події в Булаке — пролетарському кварталі Каира, де зосереджені великі залізничні майстерні й

арсенал, що має понад 10,000 робітників. Першого дня виборів робітники оголосили загальний страйк і попростували до міста влаштувати демонстрацію. Військо перетинало їм шлях. Робітники почали споруджувати барикади. Протягом 3-ох днів тривав страйк. 40 робітників забито й кілька сот поранено. Кілька сот робітників заарештовано.

Не менш жорстокі бої сталися й по інших кварталах Каира. Демонстранти перекидали трамвайні вагони, автобуси та спалювали їх. Скрізь відбувалися кроваві сутички з поліцією.

У місті Мансура натовп розгромив приміщення центральної виборчої комісії. У Мітгамері фелакхи розігнали урядові війська, забивши начальника окружної поліції.

Загальне число жертв учасників боїв доходить 500 осіб. По закінченні виборів у ради міст вибухли нові страйки протесту, що знову призвели до кровавих сутичок з урядовим військом.

ПЕРЕД НОВОЮ ПЯТИРІЧКОЮ

Засади нової п'ятирічки на Радянській Україні.

18 травня відбулося пленарне засідання президії Укрдержплану.

Президія вислухала доповідь бюро перспективного планування Держплану про основні засади нового перспективного плану розвитку народного господарства, а також нового плану електрифікації України (2-та п'ятирічка).

Україна наступної п'ятирічки (1933—1937 р.р.) використовувати всі свої багаті ресурси найбільш індустріального району Союзу, високо піднесе свій народно-господарський розвиток.

Енергозабезпеченість народного господарства УСРР має збільшитись майже вдвітеро. До кінця 1937 року потужність електростанцій на Україні повинна дійти 8—10 мільйонів кіловатт. Витоплення човну збільшиться принаймні до 25 мільйонів тон; видобуток вугілля дійде 200 мільйонів тон. Особливо має розвинути на Україні машинобудівництво. Розвиток сільського господарства рішуче піде лінійно інтенсифікації із великим збільшенням питомої ваги технічних культур.

Ці числа є орієнтовні. У процесі дальших робіт над складанням нового п'ятирічного плану темпи розвитку кожної галузі народного госпо-

дарства України будуть уточнені.

Президія Укрдержплану ухвалила негайно зібратися складати новий народно-господарський план. До 15 червня мають закінчити опрацювання основних показників господарного та культурного будівництва України на другу п'ятирічку.

До складання нової п'ятирічки ухвалено притягти планові осередки всіх наркомів, а також широкую громадськість.

ОЧІКУЄМО НА ВАШІ ЗВІТИ І ЗБІРКИ З ТРАВНЕВОЇ КАМПАНІЇ

Близько половина відділів до цього часу не прислали ще ні звітів, ні збірок з травневої кампанії, хоч вже закінчився місяць червень. Таке відтягання просто недопустиме. Перш всього, ці фонди дуже потрібні нашому видавництву; друге — нам конче потрібний повний вислід кампанії перед з'їздами наших організацій!

Товариші! Чому так затягаєте? Аж в цей спосіб ви просто паралізуєте роботу всіх тих відділів, які своє завдання виконали на час. Присилайте усі свої звіти негайно, як звіти з травневої пресової кампанії, так і звіти до ЦВК про стан своєї організації!

М. Шатунський, секр. ЦВК.

ФАШИЗМ ТА ВАТИКАН

Уся міжнародна преса докладає сповідає про нове загострення стосунків між Муссоліні та Ватиканом. Ці повідомлення не зовсім точні бо тут, власне йдеться не про Ватикан, а про італійське духовництво та окрему католицьку організацію "Аціоне каттолїка".

Коли в лютому 1929 р. Муссоліні підписав так звану Лятранську угоду, що нею ліквідовано майже 60-літній конфлікт між папою римським та італійською державою, його, звісно, мало обходило сам папа. Цим "мирним договором" фашизм хотів привернути до себе італійське та взагалі католицьке духовництво, а через нього й прихильні до католицтва маси, зокрема на селі. Своєї мети фашизм справді дійшов, але тільки на якийсь час, протягом якого секретарі фашистських організацій співробітничали з папями.

Цей мир тривав недовго. Маси, що через економічну кризу дедалі більше убожують та повстають проти фашизму

впливають на нижчі шарі духовництва. Подорожуючи по Італії, я сам мав нагоду бачити, як у багатьох місцевостях навішували на селі папів, що не хочуть втратити впливу на свою паству, знову зростають антифашистські настрої. Тим то католицька церква у своїх низових органах фактично стає у середком протифашистських сил.

Це особливо виразно виявляється підчас церковних свят, де останніми часами беруть участь небувало великі маси людності. Справа в тому, що ворожі фашизмові маси радо використовують усю нагоду, коли можна демонструвати на вулицях та майданах, але так, щоб не треба було славити Муссоліні та вигукувати "Ейя, ейя, алялія!" Були навіть випадки, коли церковні процесії обернулися саме на антифашистські демонстрації.

Проте, щоб цілком зрозуміти, що саме діється тепер в Італії, треба зважити ще одну обставину. Перед приходом

фашизму до влади ліве крило народно-католицької партії "Пополарі" було майже монополією "провідним" революційного руху дрібних селян-орендарів та наймитів; Депутати від лівого крила цієї партії стояли на чолі неможливих селян та наймитів, що захоплювали поміщицькі маєтки, і цим завдали поміщикам такого великого страху, що може навіть більше, ніж захоплення фабрик та заводів, спонукував тоді владу класу підтримувати та фінансувати фашистський рух.

Згодом фашисти заборонили партію "Пополарі". Проте за Лятранською угодою католицької церкви дозволили утворити власну культурно-освітню під назвою "Аціоне каттолїка". Ця єдина легальна не-фашистська організація мала обмежити свою діяльність релігійною пропагандою. Але, незважаючи на це, вона організувала нову організацію під тиском англійських та американських фашистських мас обернулася на параван, за яким почали відновлювати свою діяльність колишні ватажки лівого крила "Пополарі", що зосталися в Італії.

У березні на цьому тлі сталися перші отверті конфлікти.

Приводом до них була виразно-ворожа фашистська позиція цієї організації в справах громадсько-політичного життя, що виявилася в різних її друкованих органах. Але "Аціоне каттолїка" не обмежувалася самими словами. Вона почала утворювати окремі професійні організації. А це вже дозволяло фашистам до-казу. Центральний орган фашистських "професій" "Ліворо Фашиста" розгорнув шалену кампанію проти цих заходів. Наприкінці березня й на початку квітня в першій з'явилася багато гострих статей проти "воскресіння білого більшовизму, тобто проти ліво-католицького руху "Пополарі" під машкарою "Аціоне каттолїка".

Офіційний орган Ватикану "Осерваторе Романо" спочатку замовчував цю кампанію. В його числі, з 1 квітня з'явилася тільки коротенька замітка, де кампанію "Ліворо Фашиста" визначено як "першочітний виступ". Ця замітка спонукала фашистів перейти до отвертих загроз. У різних статтях, ілюстрованих виразними карикатурами, фашисти заявляли, що вони реагують на всяку

спробу відновити під будьякою машкарою діяльність "Пополарі" "кийком"...

Опинившись в такому стані, Ватикан почав відступати. На загальних зборах "Аціоне каттолїка", що відбулися на початку квітня, він оголосив скасування виданий торік зловісний обіжак римської секції спілки католицької молоді про утворення "робітничих секретарів".

Останні події показують, що цей жест Ватикану проте не довів наслідків. Низові бо організації "Аціоне каттолїка" й далі провадили свою діяльність у дуже прикромому для фашистів напрямі. Тоді фашисти почали здійснювати оголошене газетою "Ліворо Фашиста" гасло: "Осерваторе Романо" не повинен бути вільним від "Бандоєра росса" ("Червоного прапора"). Одна строфа цієї пісні звучить ось як: "Ольмяо де фабрика, волямо ля терра, Ма сенца гуерра", тобто: "Ми хочемо фабрику, ми хочемо землі, але без війни" (а саме без громадянської війни). Отже, спочатку виявляється революційна воля мас, які 1920 р. справді захоплювали підприємства та має-

ристичне явище, коли напади на організації й будинки католицької церкви виявляють собою, відмінно від Іспанії, де були акти революційних мас, прояви боротьби реакційних фашистів за свою владу.

Цілком зрозуміло, що тактикою нижчого католицького духовництва та діячів "Аціоне каттолїка" нічого спільного не має з революційною боротьбою. Ще в перші роки після війни ліві ватажки "Пополарі" вважали за своє завдання саме притупляти революційне вістря стихійного повстанського руху неможливих селян та наймитів. Відтоді залишилася пісня, текст якої "ліві" попи складали за мільйоною відомою революційної народної пісні "Бандоєра росса" ("Червоного прапора"). Одна строфа цієї пісні звучить ось як: "Ольмяо де фабрика, волямо ля терра, Ма сенца гуерра", тобто: "Ми хочемо фабрику, ми хочемо землі, але без війни" (а саме без громадянської війни). Отже, спочатку виявляється революційна воля мас, які 1920 р. справді захоплювали підприємства та має-

ки, а далі вже чути голос папів, які намагалися притупити революційне вістря того руху.

Якщо колишні діячі з-поміж лівих "Пополарі" тепер знову заворушилися, хай під машкарою "Аціоне каттолїка", то це тому, що їх штовхає вперед революційна воля мас. Але вони роблять це так само, як і 1920 року, тільки для того, щоб заборити переходи акції мас у більшовицьке річчя.

Тимчасом революційного розвитку подій не зможе затримати ні "Аціоне каттолїка" ні фашизм. Зубожіння трудящих мас у місті й на селі вже таке жалюче, що воно дедалі частіше спонукує їх на бойові виступи за ліквідацію фашизму, за пролетарську революцію.

Тим то нове загострення конфлікту між фашизмом та католицькою церквою треба оцінювати, як поважний факт, що сигналізує назрівання в Італії пролетарської революції, яка тільки й зможе покласти край фашизмові.

А. Куреля.

Берлін